

GRUP D'ESTUDIS I
COMUNICACIÓ
AMBIENTAL

Viu el barranc i les llacunes de Santes Creus

Les llacunes del Barranc de Santes Creus

Cicle Superior de Primària

*Ecosistemes de llacunes
i Prats de posidònia*

Alumne _____

Centre _____

Població _____

Viu el barranc i les llacunes de Santes Creus

GIMCANA DE DESCOBERTA DE LES LLACUNES DE SANTES CREUS

L'Espai d'Interès Natural del Cap de Santes Creus està inclòs dins de la Xarxa Natura 2000 (una xarxa europea d'espais protegits), i forma part de la Reserva de la Biosfera de les Terres de l'Ebre. Això vol dir que és un espai protegit i s'ha de tenir cura, i hem de respectar la fauna i la flora.

Obriu bé els ulls i orelles, i gaudiu molt d'aquest espai tan bonic prop de casa!

1) Els espais naturals protegits

Un espai natural protegit és una zona que té unes característiques que el fan interessant ja sigui a nivell científic, ecològic, cultural o educatiu, i hi ha unes lleis que el protegeixen de qualsevol acció que pugui alterar-lo.

Ja que ara mateix us trobeu en un espai protegit, busqueu a la sopa de lletres quines coses el fan especial per a protegir-lo:

POSIDÒNIA (planta), LLACUNES, ESCARABAT, SAMARUC (peix), DOFÍ, TORTUGA, RAT-PENAT, FARTET (peix), LIMONIUM (planta), CYSTOSEIRA (alga)

planta de posidònia

Escarabat endèmic de les llacunes de Santes Creus

Es diu *Dendarus* i és molt petitet...

T	A	N	E	P	T	A	R	A	É	U	L	Ü	Í	A
É	I	É	Ó	E	V	Ó	A	B	T	O	Q	S	R	Z
K	F	V	I	F	A	Q	B	W	Í	K	G	I	R	I
T	O	R	T	U	G	A	S	Ó	M	X	E	Ü	Ó	Ü
L	X	Z	W	Ó	Ó	K	Q	U	Y	S	E	Q	A	V
L	B	C	L	Ñ	Q	Q	E	Ñ	O	S	S	C	Ü	D
A	Ñ	Ü	Y	A	Z	N	X	T	C	B	P	F	S	J
C	P	P	M	W	M	C	S	A	É	F	Ó	P	M	K
U	G	A	B	M	M	Y	R	Ó	R	Ú	Í	F	O	D
N	Á	U	Ó	U	C	A	R	Ü	Ó	Q	G	Y	Q	T
E	Ü	Í	G	W	B	V	L	S	Ó	C	Z	P	Á	U
S	L	P	Z	A	E	P	O	S	I	D	N	I	A	Ó
M	T	G	T	D	W	G	Q	I	D	Á	Ñ	Ñ	W	I
M	U	I	N	O	M	I	L	T	E	T	R	A	F	K
Q	T	Ó	C	U	R	A	M	A	S	V	A	W	N	S

2) La llacuna interior

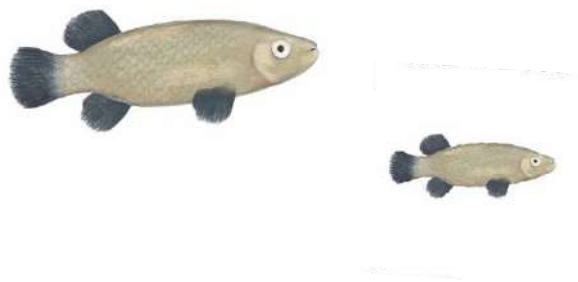

Si vols saber una mica més de les llacunes, completa el text amb les següents paraules:

SERP, SALOBRES, BARRANC, RAT-PENAT, MAR, LLACUNES, SAMARUC,

Al final d'aquest _____ de Santes Creus es formen dues _____ inundades permanentment, situades consecutivament i separades uns 100 metres entre elles. Són _____, és a dir, que l'aigua és una barreja de dolça i salada ja que es troben connectades amb el mar de forma subterrània. Aquesta llacuna que ara veieu és la llacuna interior i té menys influència del _____.

A les llacunes hi viuen moltes espècies d'animals diferents que viuen associades a l'aigua, entre elles diferents espècies de peixos com el _____, o altres animals més curiosos com el _____, o la _____ d'aigua entre d'altres.

3) EI LAND ART a la platja

Les platges són espais que canvien a l'estiu i a l'hivern.

A la platja de Santes Creus destaquen molt els còdols (no són pedres sinó fragments de roca dura d'un diàmetre comprès entre 6,4 i 25,6 cm, que per l'acció de l'aigua i el rodolament solen ser llisos i arrodonits).

Aquest bonic paisatge incentiva a practicar el "land art" o art natura, un moviment artístic sorgit a finals de 1960 i principis dels 1970, on paisatge i obra artística estan relacionats, i on l'art és creat en la natura utilitzant materials naturals com pedres, fulles o roques. La idea és que les escultures no es situen al paisatge sinó que el paisatge és el mitjà per a la seva creació, i per tant corren el risc de ser efímeres (és a dir, que avui hi són i demà no se sap).

FEU LA VOSTRA OBRA D'ART

AMB ELS MATERIALS NATURALS QUE

TROBAREU EN AQUESTA PLATJA.

4) Com ens agrades posidònia!

Veieu aquestes piles de fulles a cumulades vora la mar? No és brutícia sinó acumulacions de posidònia, una planta marina endèmica de la Mediterrània (és a dir, que és l'únic lloc del món on la trobem).

Aquesta planta perd les seves fulles de forma natural, com si es tractés d'una fulla caduca, o bé per la força dels temporals de mar que l'arrenquen dels prats submarins.

Aquests prats són la primera barrera de protecció natural de la costa davant la força de la mar, les muntanyes de fulles ("arribazones" en castellà) són la segona barrera.

És tan "guai" tenir posidònia!! Sabíeu que ens indica la bona qualitat de les aigües?

Tenim la sort que a l'Ametlla de Mar tenim el prat de posidònia més gran i ben conservat de Catalunya...ja en podem estar ben orgullosos! Veureu que és com un matalàs ben tou així que aprofiteu i rodoleu per ella com si fos el llit de casa!

Entre les fulles trobarem unes pilotes peludes semblants a uns kiwis, t'hi has fixat? Són **EGAGRÒPILES**, és a dir, acumulacions de fibres naturals de la posidònia que s'anomenen tradicionalment pilotes de mar o

boles de Neptú. Els i les científiques han demostrat que serveixen per capturar materials plàstics abocats al mar i retornar-los a terra ferma embolcallats en forma d'aquestes boles.

Sou capaçs i capaces de trobar-ne 10 de mides o formes diferents? Al final hi haurà un concurs de mides!!!

5) Plantes protegides i punxenques!

En aquest tram hi ha una planta que sembla una palmera i les seves fulles punxen. Trobeu-la i demostreu els vostres dots d'artistes fent-ne un dibuix!

És la pauma o margalló, una planta endèmica de la costa Mediterrània i Portugal. Viu a la costa i ens recorda a una petita palmera oi? Una qualitat particular del margalló és la seva resistència al foc: és una planta que rebrota amb molta facilitat després d'un incendi. Els cors són comestibles, i de les fulles se'n fan escombres i objectes de cistelleria. De fet, està protegida perquè és l'única palmera autòctona d'Europa, així que no podem collir-la excepte les artesanes de la pauma que tenen un permís especial perquè es dediquen a fer cistelleria amb les seves fulles seques.

6) La mar de plàstics (i altres deixalles)

Els nostres mars i oceans tenen un greu problema per culpa de les deixalles marines que afecten la vida marina (alguns animals poden patir danys per menjar-se-les, o d'altres incorporar-ho al seu cos i transmetre-ho a les persones a través de la cadena alimentària entre d'altres).

Cal que siguem conscients que ara mateix el problema més greu el tenim amb els plàstics, un material que no es degrada sinó que es desintegra en trossets més petits que fan que perduri moltíssim en el temps i sigui fàcilment menjable fins i tot pel plàncton microscòpic.

Com a ciutadans i ciutadanes tenim la responsabilitat de posar el nostre granet de sorra per a la conservació del planeta, i començar per l'escala local és el millor.

Així que t'animem a recollir mínim 15 deixalles que trobis en aquesta platja.

Quina és la deixalla més abundant?

I la que més t'ha impactat?

8) Les plantes molen!

Si us heu fixat, en aquest espai hi ha molta varietat de plantes diferents de les quals hem anat parlant i cadascuna d'elles adaptada al seu entorn. Sabries trobar 3 fulles diferents i dir a quina planta pertanyen? Esteu segurs/es? Doncs ara us posem el repte de dibuixar-les i posa'ls-hi nom!

Dibuix fulla	Planta a la que pertany

9) Divulgar, és cosa de totes i tots!

Ara que ja heu conegut una mica l'espai, heu de preparar-vos un discurs de 3 minuts en grup per a explicar a una persona que no ha vingut mai, perquè ha de visitar aquest espai.

Prepareu-ho bé, perquè ho explicarem davant de tota la classe avui!